Miejsce ojca w rodzinie i jego relacje z dzieckiem w wieku dorastania

Liczba stron: 130

Nazwa Szkoły Wyższej: UNIWERSYTET WARMIŃSKO-MAZURSKI

Rodzaj pracy: magisterska

Rok oddania: 2003

Zawartość pracy:

Spis Treści

Wstęp:

PROBLEMATYKA W ŚWIETLE LITERATURY 4

Rozdział I: 7
1. Rodzina jako środowisko wychowawcze 7
1.1. Pojęcie rodziny i jej struktura 7
1.2. Typy rodzin i model rodziny współczesnej 10
1.3. Historyczne uwarunkowania pozycji ojca w polskiej rodzinie 19
1.4. Rola ojca w wychowaniu dzieci we współczesnej rodzinie 21
1.5. Mężczyzna jako ojciec 27
1.5.1. Aspekty ojcostwa (biologiczny, psychiczny, duchowy oraz prawny) 28
1.6. Miłość ojcowska 34
1.7. Autorytet rodzicielski 38
1.8. Znaczenie i udział ojca w wychowaniu synów i córek 40
1.9. Niedostatki opieki ojcowskiej i jej brak, a zaburzenia zachowania u dzieci i młodzieży 44

Rozdział II: 48
2. Charakter wzajemnych stosunków między ojcem, a dzieckiem w wieku dorastania 48

2.1. Charakterystyka okresu dorastania 48
2.2. Pojęcie stosunku 50
2.3. Postawy ojców wobec dzieci 54
2.4. Postawy dzieci wobec ojców 72
2.5. Konflikty między młodzieżą a ojcami 74

Rozdział III 78
3. Podstawy metodologiczne badań własnych 78
3.1. Uzasadnienie wyboru tematu badań 78
3.2. Przedmiot i cel badań 80
3.3. Problemy badawcze i hipotezy robocze 81
3.4. Zmienne i ich wskaźniki 84
3.5. Metody, techniki i narzędzia badawcze 87
3.6. Badania próbne (pilotażowe) 93
3.7. Charakterystyka terenu badań, badanej populacji i opis przebiegu badań zasadniczych 99

Rozdział IV 104
4. Analiza wyników badań 104
4.1. Charakterystyka i porządkowanie materiału badawczego 106
4.2. Sprawdzanie trafności hipotez 148

Rozdział V 155

5. Podsumowanie i wnioski końcowe 155
5.1. Zakończenie 155
5.2. Bibliografia 161
5.3. Spis tabel 164
5.4. Spis wykresów 165
5.5. Aneksy 166

Wstęp

Dużo mówi się o niezwykłej więzi pomiędzy matką, a dzieckiem. Osoba ojca przez szereg lat była pomijana. Jeśli nawet prowadzono wcześniej badania na temat roli ojca w rodzinie, to stanowiły one „dodatek” do badań ogólniejszych nad rodziną, bądź bardziej eksponowano rolę kobiety jako matki i żony.

Obecnie w księgarniach coraz więcej ukazuje się publikacji na temat

rodzicielstwa, w tym także poświęcone są rozdziały dotyczące roli ojca w rodzinie. Coraz częściej wskazuje się na ogromną wagę jego uczestnictwa dla prawidłowego rozwoju dziecka i to obojga płci.

Właśnie dzisiaj, w toku tak wielu przemian społeczno – obyczajowych, dokonujących się w rodzinie, kiedy następuje przewartościowanie ról rodzicielskich, kiedy patriarchat przechodzi w partnerstwo kształtowanie wizerunku współczesnego ojca stanowi sprawę niezmiernie istotną.

Wcześniej na temat pozycji ojca w rodzinie prowadzono badania. Jednak zgłębienie tego problemu raz jeszcze nie będzie bezpodstawne. Przede wszystkim wzięłam tu pod uwagę fakt, iż badania te były prowadzone wiele lat temu i to nie tylko przez polskich psychologów, ale szczególnie przez Amerykanów. Istotne jest także to, iż otacza nas zupełnie inna rzeczywistość niż wtedy. Warto również wspomnieć i o tym, że w dawnej tradycyjnej rodzinie pozycja ojca była klarowna i mocna. To on decydował o najważniejszych sprawach dotyczących rodziny, dbał o jej byt, a matka opiekowała się dziećmi i troszczyła się o dom. Dziś wygląda to inaczej. Wydaje się być prawdą to, iż na rzecz tych stosunków partnerskich mężczyzna stracił swą wyjątkową pozycję. Nie uważam jednak, aby był to powód do zmartwień, a wręcz przeciwnie. Dostrzegam tu wiele pozytywnych aspektów tej sytuacji. Uważam, że ojciec nic na tym nie traci, a jedynie może jeszcze na tym zyskać.
Bycie rodzicem w dzisiejszych czasach wcale nie jest łatwe. Pokuszę się nawet o stwierdzenie, że dziś jest to o wiele trudniejsze. Żyjemy bowiem w świecie, gdzie liczy się tylko sukces, tylko jednostki silne i pewne siebie mają największą siłę przebicia. Dawniej panowało przekonanie, że „Dzieci i ryby głosu nie mają”. Dziś sama młodzież chętnie przyswaja sobie różne formy zachowania, domaga się przy tym coraz to większych praw, większej swobody i respektowania jej oczekiwań. Z drugiej strony, pogoń za pieniądzem często, aby tylko zapewnić byt rodzinie sprawia, że rodzice mają coraz mniej czasu na wspólne przebywanie ze swoimi dziećmi.

Zdaję sobie sprawę z tego, że trudno byłoby opracować taki uniwersalny podręcznik dla ojców, czy też dla obojga rodziców traktujący o tym, jak należy wychowywać dziecko. Jedno jest pewne – najważniejszymi osobami, które kształtują charakter dziecka są rodzice. Przecież nigdy nie jest tak, że sama matka oddziaływuje na dziecko, ojciec także. Po prostu wychowuje je lepiej lub gorzej dwoje odmiennych psychicznie i stosujących różne metody wychowawcze ludzi.

Każda rodzina stanowi odmienne środowisko wychowawcze dla swego dziecka. Tak jak każdy z nas jest indywidualnością, tak jest nią każdy rodzic, każde dziecko. I w tym tkwi urok każdego człowieka, że każdy jest inny, a przez to niepowtarzalny. W ciągu całego życia obcując z rodzicami my uczymy się Ich, a Oni nas. Poznajemy wzajemnie swoje potrzeby, marzenia, wady i zalety.

Jeśli są tylko chęci, jest się odpowiedzialnym i świadomym swego rodzicielstwa zawsze można znaleźć czas, który da się wygospodarować i w pełni poświęcić go tylko dziecku. Jest do doskonała okazja ku temu, aby utworzyć taką więź z dzieckiem, której nic nie będzie w stanie zerwać, a to z pewnością będzie procentować w przyszłości.

Powszechnie wiadomo, że najkorzystniejszą sytuacją dla dzieci, aby mogły się one prawidłowo rozwijać jest obecność obojga rodziców. Każde dziecko ma potrzebę miłości, uznania, zrozumienia.
W życiu jednak nie zawsze wszystko układa się po naszej myśli, jak byśmy sobie tego życzyli. Nie wszyscy ojcowie postępują tak, jak powinien postępować prawdziwy ojciec. Są bowiem ojcowie, którzy wypierają się swego rodzicielstwa, po rozwodzie często zapominają, że oni też mają obowiązki wobec własnego dziecka, a także tacy, którzy są zdolni do najbardziej haniebnych czynów, jakim jest gwałt na swoim dziecku. Niestety jest to przykre, ale takie sytuacje także mają miejsce.

Zarzuca się ojcom, że nie mają cierpliwości, że za mało czasu poświęcają swoim pociechom, że od domowych problemów odgradzają się gazetą lub telewizorem. Jednocześnie wymaga się od ojców, aby zapewnili byt rodzinie. Niestety fakt ten wiąże się z wielogodzinną pracą, aby móc tylko utrzymać rodzinę i zapewnić jej środki do życia. Nasze społeczeństwo coraz bardziej ubożeje, a wszystkie środki ledwo wystarczają na opłaty i wyżywienie, a przecież to nie jest Ich wina. Takie zachowanie wymusza na większości ojców dzisiejsza codzienność.

Zapoznając się z literaturą na temat ojcostwa zauważyłam, że jeśli nawet istnieje zainteresowanie osobą ojca, to jednak często mówi się i pisze o tym jaki powinien być doskonały ojciec, bądź jest on przedstawiony w złym świetle. Pozwolę sobie użyć tu słowa, przed którym wzbraniają się aktorzy, i jak ja to osobiście odebrałam, a mianowicie „zaszufladkowanie”. Mało zaś mówi się o tym co wartościowe, godne podziwu i naśladowania. I właśnie temu będzie poświęcona problematyka niniejszej pracy. Pragnę także mimo wszystko zachować

bezstronność mając na uwadze, iż nie wszyscy rodzice są idealni.

Trzeba przyznać, że w naszym kraju w ostatnich latach rozpoczął się renesans świadomego ojcostwa. W polskiej rodzinie dokonują się także zmiany pozytywne o czym warto wspomnieć:

- młodzi tatusiowie coraz częściej aktywnie uczestniczą w wychowywaniu swoich dzieci pomagając przy tym swojej żonie
- mężczyźni chcą, wyrażają wolę uczestniczenia w porodzie
- nikogo już chyba nie dziwi widok mężczyzn spacerujących po ulicy ze swoimi pociechami
- ojcowie czytają literaturę, chcąc wzbogacić swoją wiedzę o tym jak należy wychowywać dzieci i dzielą się tym, jak przeżywają swoje „tacierzyństwo".

Jednak nie powinniśmy sądzić, że wcześniej ojcowie nigdy nie byli w stosunku do dzieci troskliwi. Mając powyższe na uwadze pragnę częściowo przełamać ciągle jeszcze tkwiący w świadomości ludzi pogląd, iż to matka potrafi najlepiej opiekować się dzieckiem, że tylko ona umie o nie zadbać, i że tylko matka potrafi prawdziwie kochać dziecko.

W swojej pracy przeanalizuję więc, jaka jest obecnie pozycja ojców w rodzinie polskiej, oraz jak wzajemnie oddziaływują na siebie ojcowie i dzieci w wieku dorastania.
Zastosowaną przeze mnie metodą będzie sondaż diagnostyczny. Praca ta ma charakter teoretyczny, jak i praktyczny. Pragnę także wyrazić swoje zdanie na tak ważny dla mnie temat.
Praca składa się z pięciu rozdziałów.

W rozdziale pierwszym i drugim zawarłam przegląd charakterystycznych zagadnień ujętych w literaturze, ściśle związanych z tematem pracy.

Rozdział trzeci poświęciłam podstawom metodologicznym własnych badań.

Rozdział czwarty stanowi opracowanie wyników badań. Dokonałam tu również weryfikacji postawionych hipotez.

W rozdziale piątym dokonałam podsumowania wyników badań i napisałam kilka wniosków i zakończenie.

To jest gotowa, obroniona praca. Gdyby chcieli Państwo zlecić napisanie zupełnie

nowej pracy, to zapraszamy na stronę pisanie prac - sprawdzony serwis!